

*Робоча програма
навчальної дисципліни*

Бродкастинг

K a r a z i n M e d i a T o p o s G r o u p 2 0 1 9

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра медіакомунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

“ _____ ” _____ 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

БРОДКАСТИНГ

рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

галузь знань 06 – «Журналістика»

спеціальність 061 – «Журналістика»

освітньо-професійна програма «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика»

вид дисципліни за вибором

факультет Соціологічний

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

26 червня 2019 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Носков В. А., старший викладач кафедри медіакомунікацій;
Подорожко А. В., старший викладач кафедри
медіакомунікацій

Протокол від 20 червня 2019 року № 6

Завідувач кафедри медіакомунікацій

_____ Л. В. Стародубцева

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету

Протокол від 25 червня 2019 року № 9

Голова науково-методичної комісії соціологічного факультету

_____ Ю. Г. Сорока

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Бродкастинг» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 061 – «Журналістика» освітньо-професійної програми «Аудіовізуальні медіа та цифрова журналістика»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з принципами і прийомами саунд-дизайну, сучасним бродкастингом і технікою мови в медіасфері; формування практичних вмінь щодо роботи у галузі саунд-дизайну і бродкастингу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: опанування знаннями про саунд-дизайн в контексті бродкастингу та специфіку роботи саунд-дизайнера, радіожурналіста, бродкастера, ведучого різних жанрів радіопередач; отримання навичок постановки правильного дихання, роботи над голосом; опрацювання чіткої дикції, виразної артикуляції; оволодіння прийомами мовлення на радіо і телебаченні, публічних виступів у публічному просторі, роботи у галузі саунд-дизайну і бродкастингу.

1.3. Кількість кредитів: 4 кредити

1.4. Загальна кількість годин: 120 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
8 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
88 год.	112 год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання: знання основ саунд-дизайну і бродкастингу, особливостей роботи у прямому ефірі; ознайомлення з нормами і правилами роботи радіожурналіста, можливостями бродкастера; оволодіння студентами основним інструментарієм саунд-дизайну і техніки мови в медіасфері; відпрацювання студентами чіткої дикції; оволодіння прийомами мовлення на радіо і телебаченні; ознайомлення з формами мовленнєвого впливу та образом оратора, технологією створення аудіоконтенту.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Саунд-дизайн

Тема 1. Фізика звуку

Фізика звуку і слуху людини. Електроакустика, психоакустика, суб'єктивне сприйняття звуку. Виразальні звукові радіозасоби, їх структура, основні принципи та головні ознаки. Форми бродкастингу, їх основні чинники та особливості. Формотворні засоби бродкастингу. Стилiстичні прийоми. Діалог. Музика і шуми. Голосовий грим. Паралельний монтаж. Метод акустичного колажу. Документ і узагальнення в структурі передач. Інформаційні радіожанри. Мета інформаційних радіожанрів – оперативне повідомляти про важливі події. Новини на радіо та в подкастах. Інформаційне радіоповідомлення. Інформаційний огляд преси. Інформаційний радіорепортаж. Інформаційне радіоінтерв'ю. Радіозвіт. Інформаційна радіо кореспонденція. Опитування (vox populi). Аналітичні радіожанри. Аналітичне радіоінтерв'ю. Аналітична радіокореспонденція. Аналітичний радіорепортаж. Журналістське розслідування для радіо. Коментар як аналітичний жанр, види коментаря та його призначення. Бесіда. Радіоогляд. Документально-художні радіопрограми. Фічер. Радіонарис. Радіозамальовка. Радіопортрет. Радіооповідь. Радіокомпозиція. Радіовистава.

Тема 2. Запис звуку

Запис як один із перших кроків роботи зі звуком (запис голосу, шумів або музичного інструменту). Розуміння принципів запису звуку, типів обладнання запису та його процесу, комутація та ін. Сучасні проблеми у сфері функціонування бродкастингу в Україні. Принципи та функції діяльності радіоорганізацій в Україні, їх різновиди та характерні особливості. Функції бродкастингу: інформаційна, громадське обговорення, функція спілкування, рекламна, мистецько-естетична, просвітницька, рекреативна. Поняття «форми мовлення», «форми радіопередачі», «форми радіопрограми». Формоутворювальні чинники. Класифікація інформаційних випусків за періодичністю, екстремністю виходу до ефір. Нові можливості оперативного поширення інформаційних випусків новин за допомогою аудіоподкастинга. Викладення на інтернет-сайті інформаційного аудіоподкасту. Вимоги до оформлення анонсу тем, які порушуються в записаному аудіоподкасті.

Тема 3. Синтез звуку

Типи синтезу звуку та обладнання для його створення. Субтрактивний синтез, таблично-хвильовий, FM-, адитивний, гранулярний, модульний синтез. Фізичне моделювання звуку, модуляція, синхронізація осциляторів, широтно-імпульсна модуляція, робота з огинаючими, крос-модуляція. Особливості роботи радіожурналіста. Редакційне планування тем: на рік, щомісячні, щотижневі, щоденні. Робота зі звукозаписуючим обладнанням. Робота радіожурналіста та бродкастера. Підготовка до передачі у запису – аналіз суті і значимості події. Створення паралельних часових потоків. Шкідливість імітації події, ситуації. Пошук джерел інформації. Робота радіожурналіста в прес-службі. Особливості прямих включень з резонансних подій, репортаж у прямому ефірі. Інтерактивні програми. Співпраця радіожурналіста, бродкастера з прес-службами, прес-центрами державних та комерційних установ. Прес-релізи, кореспонденції, звукові звіти. Співпраця із ЗМІ, власна творчість. Робота радіожурналіста в екстремальних умовах. Військова тематика. Висвітлення міжнаціональних конфліктів. Створення ясної і збалансованої картини «локального конфлікту», аналіз його витоків і пошук можливостей його вирішення. Репортер у прямому ефірі.

Тема 4. Продажин аудіоконтенту

Програми для редагування звукового файлу та створення аудіоконтенту, принципи багатозвучності, правильного балансу між усіма верствами звуків, введення в просторове звучання, спектральний та музичний баланс. Технології створення саундтреку до фільму. Інструменти бродкастингу. Вміння знайти форму щирої розмови з готовністю вислухати опонента. Готовність до спілкування, підтримання процесу взаємодії з аудиторією. Побудова матеріалу, яка дозволить уникнути поверховості. Опис ситуації. Лаконічність, вміння мінімумом слів висловити суть того, що відбувається. Максимальна насиченість і точність мови. Вміння слідкувати за ходом бесіди, вирішуючи, на які запитання співрозмовник уже відповів, від яких запитань варто відмовитись. Готовність до імпровізації, до несподіваного повороту подій. Вміння знайти «свій тон» у будь-якій передачі. Стандарти роботи ведучого інформаційних програм та ток-шоу. Особливості роботи ведучого музичних FM-станцій.

Розділ 2. Техніка мовлення

Тема 1. Постановка правильного дихання

Технологія та методика постановки правильного дихання, робота над голосом. Виразна, логічно вивірена, чітка, емоційно насичена подача медіаматеріалу. Вільне володіння мовою, вміння виділити головне. Чітка дикція, виразна артикуляція. Вміння правильно користуватися власним голосом. Основні ознаки комунікативно-якісного мовлення. Правильність мовлення. Логічність. Логічний наголос. Доцільність. Точність мовлення. Стель та жанр тексту. Чистота мови. Виразність. Ясність. Етичність. Естетичність. Механізм голосоутворення. Робота голосового апарату. Основа звукоутворення. Дихання. Техніка мовлення. виправлення мовних дефектів. Артикуляція. Можливості голосового діапазону. Зміцнення мовленнєвого і дихального апаратів. Володіння голосом. Навички діафрагмального дихання. Вміння вимовляти «на опорі». Відпрацювання чіткої дикції. Вокальні техніки на звільнення від м'язової напруги і психофізичних затискачів. Усунення «говірки». Скоромовки і чистомовки як засіб для тренування мовного апарату. Усунення монотонності та багатонаголосності.

Тема 2. Форми мовленнєвого впливу і образ оратора

Різноманітність і багатство мови. Форми мовленнєвого впливу. Художні засоби. Тропи і риторичні фігури. Комбінуванням слів, що мають переносні значення. Використання синтаксичних конструкцій. Багатозначність слів. Фразеологізми. Прикметникові, дієприкметникові і дієприслівникові звороти. Синоніми. Антоніми. Прикладки. Епітети. Порівняння. Метафори. Естетичність мови. Виразність і багатство індивідуальної мови. Образ оратора. Інтонування. Жести. Звучання промови. Модуляція. Техніка дихання і техніка мовлення. Композиційні частини промови. Звернення. Тема. Викладення. Розповідь. Опис. Доказ. Спростування. Заклик. Висновок. Мета промови. Красномовство. Риторичний аналіз тексту. Комунікативні ознаки мовлення. Звертання і вокативи. Оперативна орієнтація за візуальним (зоровим) і акустичним (слуховим) сприйманням. Мовний етикет. Вплив аудиторії. Посмішка і реакція на неї. Етикетні мовні формули. Побажання і прощання. Рефлексія і коригування. Розуміння відповідальності перед аудиторією, прояви соціальної відповідальності. Аспекти соціальної відповідальності: індивідуальна самосвідомість, професійні стратегії, соціально-спрямована дія. Відповідальність за рівень якості продукту. Сучасна подача матеріалу.

Тема 3. Риторичні засоби у роботі бродкастера

Особливості мовлення на радіо і телебаченні. Риторика в повсякденному житті. Прийоми публічних виступів бродкастера у медіапросторі. Основні прийоми майстерності теле- і радіоведучого. Теорія та практика розвитку навичок вільного мовного існування в різних жанрах журналістики. Акторська подача матеріалу. Закадровий текст. Публічні виступи. Відеоетюди. Техніка мови у роботі бродкастера. Робота з артикуляцією. Діафрагмальне дихання. Безшумний добір повітря. Демонстрація звучання в трьох регістрах при фізичному навантаженні. Прийоми читання публіцистичного тексту. Голосові вправи на темпоритм. Класичний гекзаметр. Мовні такти. Логічний наголос. Донесення інформації до слухача. Читання інформаційного тексту перед мікрофоном. Робота з мікрофоном. Прийоми читання публіцистики. Розуміння вимог жанру. Різниця між інформаційним і художнім мовленням. Інтонаційні особливості того чи іншого жанру. Практичні навички роботи бродкастера перед мікрофоном чи телекамерою.

Тема 4. Бродкастинг і мистецтво публічних виступів

Етапи підготовки бродкастера до публічного виступу. Концепція. Пошук джерел знаходження матеріалу. Вибір матеріалу. Зміст. Аргументація й критика. Види аргументів. Критичне осмислення. Вступ до промови. Способи подання матеріалу. Завершення промови. Способи запам'ятовування промови. Невербальні засоби оратора. Моделювання аудиторії у бродкастингу. Розуміння предмета мовлення у слухачів. Стратегія виступу, його тактичні прийоми і засоби. Аналіз публічного виступу. Прийоми зацікавлення аудиторії у бродкастингу. Мовленнєвий закон. Культура мовлення зростає по висхідній лінії від орфографічно-пунктуаційної грамотності (правильності) до стилістичної виразності, далі до комунікативної оптимальності та художньої майстерності бродкастера.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п. с.	лаб.	інд.	с. р.		л	п. с.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Саунд-дизайн												
Разом за розділом 1	60	4	12	–	–	44	60	2	2	–	–	56
Розділ 2. Техніка мовлення												
Разом за розділом 2	60	4	12	–	–	44	60	2	2	–	–	56
Усього годин	120	8	24	0	0	88	120	4	4	0	0	112

4. Теми семінарських і практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
	Розділ 1. Саунд-дизайн	12	2
1	Фізика звуку	2	–
2	Запис звуку	4	2
3	Синтез звуку	4	–
4	Продакшн аудіоконтенту	2	–
	Розділ 2. Техніка мовлення	12	2
1	Технологія та методика постановки правильного дихання, робота бродкастера над голосом	2	–
2	Форми мовленнєвого впливу і образ оратора	4	2
3	Особливості мовлення на радіо і телебаченні. Робота бродкастера з мікрофоном	2	–
4	Бродкастинг і мистецтво публічних виступів	4	–
	Разом	24	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
1	Розділ 1. Саунд-дизайн	44	56
	Створити саундтрек для уривку відео з документального або художнього фільму. Приклади: https://www.youtube.com/watch?v=PIOc5QyNIZ8 https://www.youtube.com/watch?v=hgi5EfGH_DE https://www.youtube.com/watch?v=ppfSPzbAQYc		
2	Розділ 1. Техніка мовлення	44	56
	Зробити вправи з удосконалення техніки мовлення та відпрацювання чіткої дикції; підготувати і записати подкаст, який репрезентує навички оволодіння технікою мови і акторську подачу матеріалу		
	Разом	88	112

6. Індивідуальні завдання

За дисципліною «Бродкастинг» індивідуальні завдання не передбачені.

7. Методи контролю

Поточний контроль: усні опитування на заняттях за контрольними програмними питаннями поточної та попередніх тем; мікроконтрольні роботи, які проводяться на

початку заняття; оцінювання ступеню активності студентів та якості їх відповідей на заняттях; тестові завдання.

Контроль виконання самостійних робіт: перевірка виконання творчих завдань (усна доповідь, есе, індивідуальні та колективні мультимедійні презентації).

Підсумковий контроль (залік): перевірка рівня засвоєння студентами теоретичного та практичного навчального матеріалу в цілому; вміння студента використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання			Залік	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Разом		
Тема 1–4	Тема 1–4	60	40	100
30	30			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

Розділ 1. Саунд-дизайн

1. Горохов А. Музпросвет. Москва : Флюид/FreeFly, 2010. 528 с.
2. Деникин А. А. Звуковой дизайн в видеоиграх. Технологии «игрового» аудио для непрограммистов. Литрес, 2017. 698 с.
3. Лизанчук В. В. Радіожурналістика : засади функціонування : підручник для студ. вищ. закл. освіти, що навчаються за спец. «Журналістика» / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка, Академія наук вищої школи України. Львів, 2000. 365 с.
4. Обрист Х. У. Краткая история новой музыки / пер. с англ. С. Кузнецовой. Москва : Ад Маргинем Пресс, 2015. 279 с.
5. Пархоменко Я. А., Луговцев А. Ю. Звуковой аспект дизайна фантастических объектов в произведениях конвергентной 3D-анимации, кино и интерактивных средах. Москва : Эйдос, 2017. 131 с.

6. Росс А. Дальше – шум. Слушая XX век / пер. с англ. М. Калужского, А. Гиндиной. Москва : Астрель ; Corpus, 2012. 560 с.
7. Стракович Ю. В. Цифролюция. Что случилось с музыкой в XXI веке. Москва : Классика XXI, 2015. 368 с.
8. Уитт С. Как музыка стала свободной. Конец индустрии звукозаписи, технологический переворот и «нулевой пациент» пиратства / пер. с англ. А. Беляев. Москва : Белое яблоко, 2016. 304 с.
9. Lessig L. Free Culture : How Big Media Uses Technology and the Law to Lock Down Culture and Control Creativity. London : The Penguin Press, 2004. 270 p.
10. Viers R. The Sound Effects Bible: How to Create and Record Hollywood Style Sound Effects. San Francisco : Michael Wiese Productions, 2008. 326 p.
11. Whitaker J. Master Handbook of Audio Production. New York : McGraw-Hill/TAB Electronics, 2002. 420 p. (Digital Video and Audio).

Розділ 2. Техніка мовлення

1. Анненкова И. В. Медиариторика : генезис, теория и методология, перспективы развития. Минск : Изд. Центр БДУ, 2014. 576 с.
2. Анненкова И. В. Риторика для журналистов : историко-культурный, теоретический и практический аспекты : учеб. пособие для студентов факультетов и отделений журналистики. 2-е изд., испр. и перераб. Москва : МедиаМир, 2013. 118 с.
3. Аристотель. Поэтика. Риторика / вступ. ст. Ю. С. Трохачева ; пер. с древнегреч. В. Аппельрота, Н. Платоновой. Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2007. 346 с.
4. Вжещ Я. Л. Базові категорії медіалінгвістики : медіа-мова, медіа-дискурс, медіа-текст // Нова філологія. 2014, № 60. С. 23–27.
5. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ : Наукова думка, 2010. 432 с.
6. Водина Н. С., Иванова А. Ю., Ключев В. С. Культура устной и письменной речи делового человека : справочник-практикум / ред. И. М. Рожкова. 18-е изд. Москва : Флинта : Наука, 2012. 315 с.
7. Смелкова З. С., Ассуирова Л. В., Савова М. Р. Риторические основы журналистики : учеб. пособие. 5-е изд. Москва : Флинта : Наука, 2007. 319 с.
8. Трищук О. В., Фіголь Н. М. Словник помилкового слововживання в сучасних медіа / НТУУ «КПІ». Київ : Політехніка, 2015. 300 с.
9. Шахиджанян В. В. Учимся говорить публично. 4-е изд., испр. Москва : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2012. 477 с.
10. Язык средств массовой информации : учеб. пособие для вузов / Моск. гос. ун-т. им. М. В. Ломоносова, фил. фак. ; под ред. М. Н. Володиной. Москва : Академический Проект : Альма Матер, 2008. 758 с. (Gaudeamus).
11. Brooke C. G. Lingua Fracta : Toward a Rhetoric of New Media. New Jersey : Hampton Press, 2009. 222 p. (New Dimensions in Computers and Composition).
12. Rice J. The Rhetoric of Cool : Composition Studies and New Media / foreword by Gregory L. Ulmer. Illinois : Southern Illinois University Press, 2007. 208 p.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

Розділ 1. Саунд-дизайн

1. Інструменти для саунд дизайнера. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=IZ7Wb95Yvys> (дата звернення: 15.06.2019).
2. Конспект дизайнера : саунд-дизайн інтерфейсів. URL : <https://telegraf.design/konspekt-dyzajnera-saund-dyzajn-interfejsiv/> (дата звернення: 12.06.2019).
3. Кто такой sound-дизайнер. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=6ZeQGTgFjd0> (дата звернення: 11.06.2019).
4. Эффект погружения : как саунд-дизайн меняет ощущение реальности. URL : https://mmr.ua/show/kak_povysity_prodazhi_i_usility_brend-marketing_s_pomoshtyu_saund-dizayna (дата звернення: 12.06.2019).
5. Cinematic Synthesis : Creating Hans Zimmer Style Sounds. URL : https://www.youtube.com/watch?v=e-y_F4sv6fA (дата звернення: 13.06.2019).
6. How Sound Works (In Rooms). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=JPYt10zrcIQ> (дата звернення: 10.06.2019).
7. How to learn synthesis and sound design. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=OJXF0784LQE> (дата звернення: 18.06.2019).
8. Sound Design and Synth Fundamentals. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=NJLIS2MkFe4> (дата звернення: 16.06.2019).
9. Sound Design Series / Advanced Sound Design Techniques. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=0asVDmvc8fo> (дата звернення: 10.06.2019).
10. What You NEED To Know For Your SOUND DESIGN. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=EcNXRKUUnp8> (дата звернення: 11.06.2019).
11. 12 sound design tricks I use! URL : <https://www.youtube.com/watch?v=R30L1fIKzpU> (дата звернення: 13.06.2019).

Розділ 2. Техніка мовлення

1. Как быстро подготовит речь, дикцию перед интервью. URL : <http://www.khorkin.com/.../73-kak-bystro-podgotovit-rech-diksiyu-pered-intervyu-na-televidenii> (дата звернення: 10.06.2019).
2. Культура і техніка мовлення в телерадіожурналістиці. URL : <http://www.journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=306> (дата звернення: 10.06.2019).
3. Логіко-емоційна виразність читання. Партитура. URL : http://www.dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0839&T (дата звернення: 12.06.2019).
4. Методика постановки голосу. URL : <http://www.ukrbukva.net/34228-Metodika-postanovki-golosa.html> (дата звернення: 10.06.2019).
5. Методика роботи над усвідомленістю і виразністю читання. URL : http://www.stud.com.ua/.../metodika_roboti_usvidomlenistyu_viraznistyu (дата звернення: 15.06.2019).
6. Мова театру. URL : <http://www.74178953.blogspot.com/> (дата звернення: 10.06.2019).

7. Наголос в українській мові, його види. роль наголосу. URL : <http://www.subject.com.ua/textbook/mova/10klas/24.html> (дата звернення: 15.06.2019).
8. Ораторське мистецтво, ораторська майстерність. URL : <http://www.masterlev.com.ua/> (дата звернення: 10.06.2019).
9. Орфоепія і культура мовлення. URL : <http://www.pidruchniki.com/1298010840537/.../orfoepiya> (дата звернення: 12.06.2019).
10. Орфоепія української мови. Орфоепічна норма // Студопедія. URL : http://www.studopedia.com.ua/1_19490_orfoepiya-ukrainskoi-movi-orf... (дата звернення: 16.06.2019).
11. Рідна мова : Норми наголошування. URL : <http://www.interklasa.pl/portal/dokumenty/ridna.../index.php?> (дата звернення: 17.06.2019).
12. Скоромовки для дикції на кожний / Кафедра мови засобів масової комунікації. URL : <https://www.uk-ua.facebook.com/.../posts/717815478338760> (дата звернення: 13.06.2019).
13. Тренінгова технологія постановки професійного дихання. URL : <http://www.dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/.../Lymarenko.pdf> (дата звернення: 10.06.2019).
14. Упражнение по технике речи «Гекзаметр» // Обучение риторике. URL : <http://www.centri-zlatoust.ru/index.php?name=encyclopediya&id=18> (дата звернення: 12.06.2019).
15. Чітка дикція / Онлайн-бібліотека Товариства «Вартова башта». URL : <https://www.wol.jw.org/uk/wol/d/r15/lp-k/1102001071> (дата звернення: 17.06.2019).
16. ILkiv School : Скоромовки – найкращий тренер для розвитку. URL : <https://www.facebook.com/.../videos/1253406521443046/> (дата звернення: 13.06.2019).